

la *u* de *cuello*, *gargamuello* «tráquea, pasante, pesceuzo» a la part alta de Santander (BRAE xxv, 388). —³ Encara menys puc creure que aquí hi intervingui MAMMILLA 'mamella, mugró' com voldria G. de Diego, *Contrib.*, 93; o el ll. CANNA i una arrel cèltica, com fantasia Brüch (ZRPb. LI, 506-11). —⁴ Ho escriuen per tant amb el diacrític de tres punts, aquell amb *kef*, aquests amb *qaf* (Dozy, *Suppl.* II, 325a). —⁵ Altra formació paral·lela amb significat i sufixació independent: *garguimell* 'doll enorme': «de la Font de l'Antenadó surt un *gørgimél* d'aiga» a Conflent (Mosset, 1960); cf. infra *gàrgol* i un altre mot conflentí *garbinol* id. (que he posat a GARBA), però tot és paral·lel a *garguinyol* que indico més avall, si bé amb induccions diverses. —⁶ Res de «tendència popular a convertir els esdrúixols en plans» (AlcM): això no és cat. «popular» sí gavatx o aragonès. —⁷ A primera vista sembla que *ns* s'hauria pogut reduir a *ss* fonèticament en llengua d'oc, però això no passa quan la sibilant fou inicialment africada: *peasar*, *cosseih*, *essai*, *còssol*, tant o més sovint que *pensar*, *conselh*, *ensai*, *cònsol* etc., és veritat, però no passa això amb mots com *encendre*, *concebre*, *cançon*, *tronçon*, *cancelier*, *-ança*, *-ença*, *agença*, *gençon* etc. En els parlars de subtrat mossàrab veurem *n(t)x*, però *-Tɿ-* i *-NTɿ-* donen més aviat *ç*, fins en mossàrab. Ja vaig rectificat en el DCEC la meua etimologia primerenca. Cf. encara Spitzer, *LexikK*, 55. —⁸ «Gargamelló» (1839 ---), acc. que no sé si està ben comprovada, per més que AlcM la doni també per a la zona Tamarit-Artesa-Fulleda, i Griera per a Fonz.

LLISTA CORRELATIVA DE MOTS ESTUDIATS: *gargame-lla*, *gargamell*, *gargamelló*, *gargamellol*, *gargamellot*, *gargall*, *gargallada*, *gargolejar*, *gargolar*, *gargola*, *garguli*, *gàrgola*, *gàrgol*, *gàrguil*, *gargola*, *gargarisme*, *gàrgares*, *gargareig*, *gargari*, *gargaritzar*, *gargaritzament*, *gargoll*, *gargolla*, *gargollaire*, *gargollassa*, *garganta*, *gargantejar*, *garganyol*, *garguinyol*, *garganyot*, *gargansó*, *garganxó*, *gargantxó*, *garganxonada*, *gargansa*, *gargasada*, *gargaix*, *gargajar*, *gargàs*, *engargussar-se*, *agargussar*, *esgargussar-se*, *engargús*, *engargussament*, *engargallar*, *gargot*, *gargotades*, *gargotar*, *gargotejar*, *gargoteig*, *garguirot*, *guarguilot*, *garguirot*, *esgargamellar-se*, *engargamellar*, *desgargamellar-se*, *gargallejar*, *gargalleig*, *gargallejament*, *gargallera*, *gargalló*, *gargallós*, *engargall*, *gargamellejar*, *gargamelleig*, *gargantell*, *gargantella*, *gargantilla*, *garganter*.

Gargansa, *gargansó*, *garganta*, *gargantejar*, *gargantell*, *garganter*, *gargantilla*, *garganxó*, V. *gargame-lla* *Garganyer*, V. *aranyó* *Garganyol*, *-nyot*, *gàrgares*, *gargaris* (no és més aviat *gargarisms* 'gàrgares?'), V. *gargame-lla*

Gargari, *gargarisme*, *gargaritzar*, *gargàs*, *gargola*, *gàrgola*, *gargolar*, *gargolejar*, *gargoler*, *gargoleta*, *gargoli*, *gargoll*, *gargollaire*, V. *gargame-lla*

Gargollassa, potser més que derivat de l'arrel GARG-de *gargame-lla* etc., tindrà relació amb la GRAECULA

VITIS de Columella 'plançó de vi grec': qui sap si per encreuament amb HIBERNACEA > it. *vernaccia*, cat. *garnatxa* (amb *-atxa* > *-assa* per desmossarabització analògica); o podriem suposar *GRAECULACEA preislàmica i llavors GRAE- > *gar-* i *-L-* > *-ll-* s'explicarien per si sols, i una pronúncia primera *-atxa* hauria estat desmossarabitzada.

Gargot, *gargotar*, *-tada*, *gargoteig*, *gargotejar*, V. *gargame-lla* *Garguescos*, *-esques*, V. *greguescos* (GREC) *Gàrguil*, V. *gargame-lla* *Garguinyol*, *garguirot*, *gargullació*, V. *gargame-lla* *Gargull*, *garguller*, V. *grèvol* i *abriüll* (OBRIR)

Garialdada, de *grealada* (GREALA) × *galledada* (GALLEDA).

GARIBALDINA, passa per ser derivat del nom del cap i general italià *Garibaldi*, i no hi ha dubte que ha estat identificat generalment amb el nom dels voluntaris i militars *garibaldins* a les ordres del gran capitost, però probablement en català s'hi confongué l'antic *galavardina* = *gavardina*, i només la història de la indumentària permetria graduar l'abast veritable de cada una de les dues aportacions (potser alteració intencional de comerciants i gent de sastreria per aprofitar la popularitat a Barcelona dels revolucionaris italians). □ 1.ª doc.: 1905, JCarner; encara no en el DOrt.

Segur que ja es devia usar molt en l'últim quart del S. XIX, car cap a 1915-20 ja minvava en l'ús popular de la gent jove. No recordo haver-ho sentit gairebé mai pronunciat altrament que *gribaldína*. En castellà no l'admeté el DACEsp. fins el 1936 o 25.

Garigall, *garigarai*, V. *guirigall* *Garigarjols*, V. *garitjol* *Garinda*, sembla mal llegit per *tarida* o *garida*, prenent el punt diacrític de la *i* per una titlla de nasal; si la *g-* no és mera errada, potser encreuament de *tarida* amb *galiota* o *galera* *Garingola*, V. *garangola* (CARAGOL) *Gariofilata*, V. *cariofillàcies* *Garip*, *garipar*, *garipós*, V. *esgaripar* (GALIB) *Garipau*, V. *gripau*

GARITA, pres del fr. ant. *garite* (avui *guérite*) 'refugi', 'garita de sentinella', derivat del fr. ant. *se garir* 'refugiar-se, protegir-se, defensar-se' (avui *guérir*), del mateix origen que el nostre GUARIR. □ 1.ª doc.: 1518.

«Moltes *garites* per aguaytar» en un doc. referent a Civís (frontera andorrana), en el *Spill del Viat. de Castellbò*, de 1518 (84°). També en les naus: «sobre dita popa, las cosas convenientes com són la pertigeta y la fletxa, *garitas*, bandins de las portaguses ---», a. 1620, en un contracte per construir una nau a Barcelona (Bofarull, *Ant. Marina Cat.*, 112) (mal copiat *garitat* en AlcM, s'ha convertit en mot fantasma, a esborrar).

La pron. vulgar *grita* s'havia obert pas fins entre gent fina: «iglésia --- la que antes havia, era molt antiga, denotant-ho sas parets ab las del campanar, hechura de *grita*, qual quedava al mitg de la iglésia sobre de son cruzero», «tot aquell edifici és molt sòlid, de